

Nýdecký ZPRAVODAJ INFORMATOR Nydecki

Duben 2015

Kwiecień 2015

70 let od konce druhé světové války

V těchto dnech si lidé na celém světě připomínají 70. výročí konce druhé světové války. Tato válka si vyžádala nesmírné oběti na lidských životech, utrpení a strádání milionů lidí. I naši obec válečné události postihly ve značné míře. Není snad v Nýdku rodiny, kterou by válka nezasáhla.

Vše začalo ve třicátých letech minulého století, kdy za velké hospodářské krize rostla nezaměstnanost a bída zdejších obyvatel. Vyostřují se národnostní třenice mezi Čechy a Poláky, v Německu nastupuje fašismus v čele s Adolfem Hitlerem. Na základě Mnichovské dohody se od 1. 10. 1938 Těšínsko stalo součástí Polska. Charakteristickým rysem života v záboru byl ostrý nacionalismus polské státní moci, působící mnohdy jako msta za předchozí nacionalistické projevy československých úřadů. Občané české i německé národnosti byli diskriminováni, propouštěni z práce i vysídlováni. České školství bylo zrušeno. Po vytvoření protektorátu Čechy a Morava dne 14. 3. 1939 projevy českého i polského nacionalismu ustupují do pozadí, dochází k pokusům o vzájemnou spolupráci v boji proti německému nacizmu. Nýdek se stává místem častých ilegálních přechodů do Polska. Už první den války – 1. 9. 1939 bylo Těšínsko obsazeno

německým vojskem a padli zde první polští vojáci. Podle Hitlerova výnosu o začlenění a správě dobytých oblastí z 26. 10. 1939 se Těšínsko a tím i Nýdek stávají součástí Německé říše. Polský majetek je zkonfiskován, polští sedláci jsou vysídleni. Nacisté využili povědomí obyvatel o „slezském původu“. Ke slezské národnosti se hlásilo 1579 obyvatel, polskou národnost si ponechalo 269 občanů, českou 4, německou 16. Později nacisté prohlásili všechny Slezany za obyvatele německého původu. Znamenalo to mimo jiné brannou povinnost a službu v německé armádě, Poláci a Češi byli nasazeni na nucené práce v Německu, Židé skončili v koncentračních táborech. Na veřejnosti, v obchodech, úřadech a školách se mluvilo jen německy, za sebemenší porušení německých zákonů byli lidé tvrdě trestáni. Na třicet nýdeckých občanů zahynulo ve vězeních a koncentračních táborech za protifašistický odboj, v německé armádě padlo na 70 nýdeckých mužů. Mnozí se vrátili domů se zraněními a podlomeným zdravím. Na hřbitově je pochováno šest partyzánů z oddílu Čantoryja, které 30. 11. 1943 zabili Němci v úkrytu na úbočí Malé Čantoryje. Maminka a sestra jednoho z partyzánů zahynuly 1. 4. 1944 v Osvětimi. Válka skončila v Nýdku dne 3. 5. 1945, kdy do obce přes Beskydek a Stožek vstoupili vojáci 4. ukrajinského frontu. V Nýdku naštěstí nedošlo k žádným bojům, němečtí vojáci vyklidili pozice v Prašivé a Poledné a ustoupili směrem k Třinci.

Mgr. Adam Morcinek

místostarosta obce

Výzva – Nýdecký obrazový kalendář 2016

Vážení amatérští i profesionální fotografové,

obracíme se na Vás s výzvou ke spolupráci při přípravě nástěnného obrazového kalendáře obce Nýdek na rok 2016. Pokud máte, či budete mít pěkné a zajímavé snímky pořízené na území naší obce a souhlasíte s jejich

zveřejněním v připravovaném kalendáři, prosím posílejte své návrhy do

31.7.2015 na e-mailovou adresu: m.milerski@seznam.cz.

Upřednostňujeme širokoúhlé, horizontálně orientované fotografie nýdecké krajiny či přírody dobře charakterizující naši obec a jednotlivá roční období. Zhotovitelé vybraných snímků obdrží autorské výtisky kalendáře.

Těšíme se na spolupráci.

Coby nóm w piecach pieknie dudniło a z kuminów se przy tym wiela nie kurziło!

Witejcie Nydczanie!

Żyjmy se tu w przepieknie położonej dziedzinie, tak jako w gniazdku pomiyndzy gróniami, kaj se nóm dobrze siedzi i czujymy se bezpiecznie. Ale na świecie už to tak chodzi, że je cosi-za cosi. I tóż w zimie, jak udróm mrozy i przidzie inwersyja, to tu w tej naszej nydeckij kotlinie ponikiedy miywómy jako we wyndzoku. Bo przeca czym bardziyj marznie, tym wiyncyj musimy hajcować, coby nóm dóna było fajnie cieplutko i mógli

my przed telewizorami siedzieć aji w trenkach a tryczku. Tak my przeca przywykli! Przikludzyni gazu do dziedziny stoło gmine kupe piniyndzy a jeszcze wiyncyj starości ze spłacaniym dłógów. Ale cóż? Ponikierym z nas se zdo, że choć mómy dóma gaz, to se dzisio wiyncyj opłaco hajcowani łycnym wónglim w piyndziesiónt roków starym piecu z werku. A ty natrzite terym i obite dachpapóm deski z rozebranego króliczoka też przeca trzeba spolić. Dyc tak fajnie goróm! Chcymy tu do nas ścióngnyć turystów, coby im ukozać jako to je u nas pieknie a na kóniec ich stela wykurzymy.

Jo wiym, kapeczke przeganióm, ale to tak naswol, bo myślym, że tu naisto je co zlepszyć! A zacząć by było dobre sami u siebie. Jak wyndymy przed chałpę a zaskrobie nas w nosie nie dziwejmy se zaroz na kuminy sómsiadów czy to spoza płota, spoza kopca czy spoza granice. Nejprzód by my se mieli przizrzić tymu swoimu kuminowi, czy z niego idzie lehutko bieluško mgliczka czy gynste smrodlawe dymisko.

Latosio zima pumału kónczy, choć sym tam jeszcze śniegym chlapnie. To je ale tyn prawy czas, coby my se zaczęli starać nad hajcowaniym przez tóm dalszóm zime, co zaś przidzie po jesiyni. I tóż sprubujmy porozmyślać, jako by my se sami mógli przyczynić do tego, coby se nóm tu lepij dychało. Czy by nie było dobre sprawić strzyszke na przidaszku czy szopce, coby nóm drzewo lepij schło? Czy ni ma móndzejsze prziwlyc sweter zamiast fórt chodzić przikłodać do pieca? Czy pinióndze, kiere ponikiedy utracómy za cypowiny, by se nie dało inwestować do porzónдного zacieplynio chałpy abo do lepszej hajc-techniki? Przeca jynty idzie przede wszystkim o zdrowi. Dyc isto wszecy chcymy, coby móm w płucach nie charczało, coby nasze dziecka nie krzypały i szło ich wyprać aji w zimie na pole, niech se pogónióm na świyżym lufcie. I tymu też każde, choćby malutki zlepszyni beje kupe wert. Pumogymy sami sobie, ale aji sobie wzajymnie. Co Wy na to?!!

Michoł

Działalność MK PZKO Nydek w roku 2014

Dnia 22. 3. 2015 odbyło się Walne Zebrania Miejscowego Koła PZKO w Nydku, na którym wybrano nowy Zarząd, wprowadzie w lekko zmienionym składzie, lecz w dalszym ciągu z dotychczasowym prezesem Bogdanem Martynkiem na czele. Podsumowano działalność Koła w zeszłym roku oraz uchwalono zarys planu działalności na następny okres. W chwili obecnej nasze Koło liczy 200 członków, w tym 114 kobiet i 86 mężczyzn.

Pierwszą zeszłoroczną imprezą Koła był młodzieżowy **Balik maskowy**, który odbył się dnia **22 lutego 2014**. Maski były ponoć bardzo pomysłowe, zabawa przednia a sala naszego Domu PZKO gustownie przyzdobiona. Wystrój ten został wykorzystany również tydzień później, dnia **1 marca**, gdy to odbył się tradycyjny **Bal Ostatkowy**, na którym przy muzyce Mariana Waszuta bawiło się 52 uczestników, zaś w programie wystąpiła dziecięca para taneczna z klubu Elán z tańcami towarzyskimi. W bogatej (dzięki szczodrości nydeckich sponsorów) puli nagród tomboli balowej były również ufundowane przez nasze Koło prenumerata Zwrotu oraz abonamenty na Scenę polską Teatru Cieszyńskiego. W tym miejscu trzeba zaznaczyć, że członkowie Koła przez cały rok hojnie wyjeżdżali na spektakle Sceny Polskiej.

Po ochłonięciu z wrzawy balowej odbyło się dnia **30 marca Walne Zebranie** Koła, urozmaicone tym razem występem kapeli Gróńiczek z bystrzyckiej szkoły pod kierownictwem Jana Kubeczki. Dnia **5 kwietnia** Klub Młodych wystąpił gościnnie w **PZKO Kościelec (Cierlicko)** ze **spektaklem teatralnym – „W naszej dziedzinie“**, 11 kwietnia w

nydeckim Domu PZKO miała miejsce prelekcja **Iwana Śliża** na temat **techniki grzewczej**, zaś **19 kwietnia** ponownie nasz Klub Młodych występuje **gościnnie ze spektaklem teatralnym**, tym razem w PZKO Trzyniec.

8 maja położono wieńce przy pomniku ofiar II wojny światowej, natomiast **11 maja** przenieśliśmy się z Nydku aż do gorącej Afryki, a to za sprawą bardzo ciekawej **prelekcji pani Janiny Hławiczka o Kenii i Tanzanii**. Dnia **6 czerwca** odbyło się w ogrodzie **smażenie jajecznicy** z hojnym udziałem dorosłych członków PZKO oraz dzieci, dla których członkowie Klubu Młodych na czele z Renatą Turoń przygotowali atrakcyjne gry i zabawy. **19 lipca 2014** Koło dołączyło do organizatorów nydeckiego **Bierfestu**, przygotowując stoisko, gdzie podawano placki, giros oraz piwo Medový kvasar i Patriot. Jedną beczkę Patriota, którą Koło otrzymało jako dar sponsorski, udało się zachować aż do tegorocznego balu. Zysk z tej imprezy znacząco zasilił budżet Koła. Dnia **30 sierpnia** wywieziono piece, blachi, beczki piwa oraz 80 kg ziemniaków na posiónek pod Ostrym, gdzie odbyły się „**Majstrowsta Goroli w strziganu owiec**” połączone z występami kapel Górole z Mostów, Wałasi z Istebnej, zespołu Bystrzyca, trombitaszów Štefánikowców z Púchovskej Doliny oraz multiinstrumentalisty Ľubomíra Tatarki – Čalamachi ze Slovenskej Lupče.

21 września Klub Młodych wystąpił w **Mostach koło Jabłonkowa w ramach Gorolskich Posiadów** poświęconych tym razem amatorskiemu ruchowi teatralnemu na naszym terenie **ze spektaklem Adama Wawrosza „Zolyty”**. Nydecki zespół teatralny bardzo dobrze zaprezentował się w konkurencji innych PZKO-wskich teatryków i zebrał gromkie brawa. Największą imprezą wyjazdową naszego Koła była **wycieczka do Chaty Chlebowej w Górkach Małych, na Równicę oraz do Parku Leśnego w Ustroniu**, która odbyła się dnia **27 września**. Dużą atrakcją wycieczki była zwłaszcza wizyta w Chacie Chlebowej, gdzie można było obejrzeć i

wypróbować szereg tradycyjnych czynności gospodarskich, które dla starszych uczestników były miłym wspomnieniem a dla młodych ciekawym odkryciem. Głównym organizatorem tej wycieczki była niezawodna Maria Kajfosz.

Jak stało się w ostatnich latach tradycją, **12 października, czyli w nydecki kiermasz**, znów przygotowano poczęstunek w Domu PZKO. Były placki, bachora, kołoczyczki, które, jak co roku, cieszyły się dużym wzięciem. Ponadto na scenie sali Domu PZKO zorganizowano wystawę fotografii autorstwa rodzin Byrtusów i Milerskich z Nydku oraz Józefa Michałka z Istebnej. Tematami zaprezentowanych zdjęć były krajobrazy nydeckie, gorolsko rodzina, kształt i kolor, owce wałaskie oraz Redyk Karpacki 2013. W terminie **od 8 do 9 listopada** grupa PZKOwców **wyjechała za winem na południową Morawę**. Z ulotki z planem wyjazdu można się doczytać, że uczestnicy zwiedzili archiwalne piwnice winne „Venuše“ w Mikulowie, gdzie po degustacji kilku rodzajów wina nastąpiła wolna konsumpcja tego napoju z beczki. Niestety szczegółów z tej akcji nie można było od uczestników pozyskać. Nie wiadomo, czy ktoś cokolwiek pamięta☺.

29 listopada odbyło się **zgrupowanie Klubu Młodych**, zaś **6 grudnia prelekcja Michała Milerskiego o Redyku Karpackim**. Ostatnią imprezą naszego Koła w roku 2014 była **wigilijka**, która miała miejsce 28 grudnia 2014, tym razem bez gościnnych występów, co jednakże pozwoliło nam w pełni skoncentrować się na śpiewie kolęd *a capella*. Zaraz po Nowym Roku, w dniach **3 i 4 stycznia 2015** Klub Młodych wystawił na scenie Domu PZKO sztukę „Solo na triangu“, autorstwa czeskiego aktora i dramatyka Antonína Procházky (tytuł orginału „Přes přísný zákaz dotýká se sněhu“), zaadaptowaną do naszych warunków i gwary. Spektakl bardzo się podobał. Sala Domu PZKO pękała w szwach a widzowie ze śmiechu. W trakcie

minioného roku odbyły się również liczne brygady, zamierzone zwłaszcza na utrzymanie i drobne remonty nydeckiego Domu PZKO.

Danuta i Michał Milerscy
protokolant i sekretarz MK PZKO w Nydku

ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ

Vážení občané,

veškeré elektrospotřebiče (**kompletní, bez nějakých chybějících částí apod.**): vysavače, žehličky, topinkovače, fritézy (bez oleje), fény, holicí strojky, pily, vrtačky, pračky, sušičky, myčky, el. sekačky, mikrovlnné trouby, sporáky, chladničky, mrazničky, klimatizace aj. můžete odkládat do dvou červených kontejnerů, umístěných u Nýdečanky a na náměstí (pouze ty spotřebiče, které tam vejdou).

NEVHAZUJTE - žádné el. kabely, části lustrů, baterie, žárovky, zářivky atd. - **POUZE ELEKTROSPOTŘEBIČE !!!**

Ostatní větší spotřebiče můžete odkládat ve sběrném dvoře za Obecním úřadem v Nydku **každou středu od 14-ti do 17-ti hodin.**

MEZI ELEKTROSPOTŘEBIČE NEPATŘÍ: Televize, monitory, rádia, gramofony!!! (zařazeno do velkoobjemového a nebezpečného odpadu!!!)

Malá statistika obce za rok 2014

Počet obyvatel k 1.1.2015: **2 030** z toho 996 mužů
a 1 034 žen

Narodilo se 22 dětí, z toho 14 chlapců a 8 dívek.

Zemřelo 23 obyvatel, z toho 13 mužů a 10 žen.

Prvním občánkem v Nýdku v roce 2014 je

Dominik Solowski.

Blahopřejeme jubilantům

50 let

Wojnar Zbigniew
Frech Josef

60 let

Pezda Bronislav
Mrázová Anna

75 let

Marsínová Jindřiška
Cieslar Jan
Chmielová Helena

80 let

Plevko Vasil
Parák Milan
Fizek Jan

90 let

Konderlová Pavla

92 let

Svidrová Jaroslava

Jmenování
jubilanti dali
pisemný
souhlas se
zveřejněním
ve
Zpravodaji
obce
Nýdek.

Dnia 5.4. obchodziła swój zacny jubileusz życiowy pani

Aniela Kupiec

znana nydecka poetka i pisarka ludowa, która w swych wierszach i opowiadaniach
zapisala mądrość naszych przodków, szacunek dla rodzinnej ziemi i piękno
beskidzkiej przyrody.

Zacnej jubilatce žyczmy jak najwiecej zdrowia, siły, pogodnej myśli i radości z jeszcze wielu, wielu wschodów słońca spoza nydeckich gróni.

Tu sie radość urodziła

Aniela Kupiec

Pól pszynicznych szum falisty,
reżnych śpiwów kolybani,
tu potoków głośnych, czystych
i kóniczków polnych grani.

Zabłąkane w drzewach echa
niesą z pola downe śpiwy,
a pod modrą nieba strzechą
drzymie cichy buk sędziwy.

Tu sie radość urodziła,
zadzwóniły strzybnie kosy,
góry tęczą zaświyciły
na szczęśliwsze przyszłe losy.

Pujdzie dziecko po pas tęczy,
rączką z czoła złoto zgarnie,
jak mu ślasko pieśń zadzwięczy
znać, nie żyli my tu marnie...

członkowie MK PZKO w Nydku

Inzerce:

KAMIENIARSTWO „GNEJS”

Oferujemy Państwu profesjonalne
wykonywanie nagrobków, terminowość i
przystępne ceny. Przy każdym zamówieniu
przyjeżdżamy na cmentarz i
służymy fachową poradą. Nagrobki
wykonujemy w okresie 1 miesiąca,
odnawianie i kucie liter – 2 tygodnie.

Wędrynia – ul. Jabłonkowska,
ZAHRADNI CENTRUM
Poniedziałek - Piątek 8-16
sobota 8-13

tel. cz: 604-381-258
www.kamieniarstwo-gnejs.eu

RIZIKOVÉ KÁCENÍ STROMŮ

*

OŘEZ VĚTVÍ

*

LESNÍ TĚŽBA

TEL. 776 583 816

CYKLOPRODEJNA V BYSTRICI

**CYKLOSPORT
REBL**

René a Blanka Rakusovi

Bystrice 956 (směr Milíkov)

Prodej kol a náhradních dílů

Stavba a úpravy kol na zakázku

Výprodej oblečení PROGRESS

Cykloservis * e-shop

Provozní doba: Po - Pá 13.00-17.00

So 9.00-12.00

Tel: 721 285 898, 723 820 325

Email: cykloSPORTREBL@seznam.cz

www.cykloSPORTREBL.wbs.cz

Zpravodaj Obce Nydek – zpravodaj Obce a Obecního úřadu Nydek vydávaný pro informaci občanů o dění v obci. Evidenční číslo: MK ČRE 11330. Cena: ZDARMA. Náklad – 550 ks.